

PEYZAJ , PEYZAJ İLE İLGİLİ TANIMLAR, PEYZAJ TASARIMI VE ÖRNEKLER

PEYZAJ NEDİR?

PEYZAJ SÖZLÜK ANLAMI **“GÖRÜNÜM, MANZARA”** OLAN **FRANSIZCA “PAYSAGE”**
KELİMESİNDEN

DİLİMİZE GİRMİŞTİR. **İNGİLİZCEDE “LANDSCAPE”, ALMANCADA İSE “LANDSCHAFT”**
OLARAK İFADE EDİLMEKTEDİR.(1)

AVRUPA PEYZAJ SÖZLEŞMESİ'NE GÖRE;

PEYZAJ, İNSANLAR TARAFINDAN ALGILANDIĞI ŞEKİLİYLE, KARAKTERİ DOĞAL VE/VEYA İNSANİ UNSURLARIN EYLEMİNİN VE ETKİLEŞİMİNİN SONUCU OLAN BİR ALAN ANLAMINA GELİR(2).

Peyzaj, çeşitli şekillerde gruplandırılmakla birlikte genellikle **DOĞAL PEYZAJ** ve **KÜLTÜREL PEYZAJ** olmak üzere 2 şekilde incelenmektedir(2).

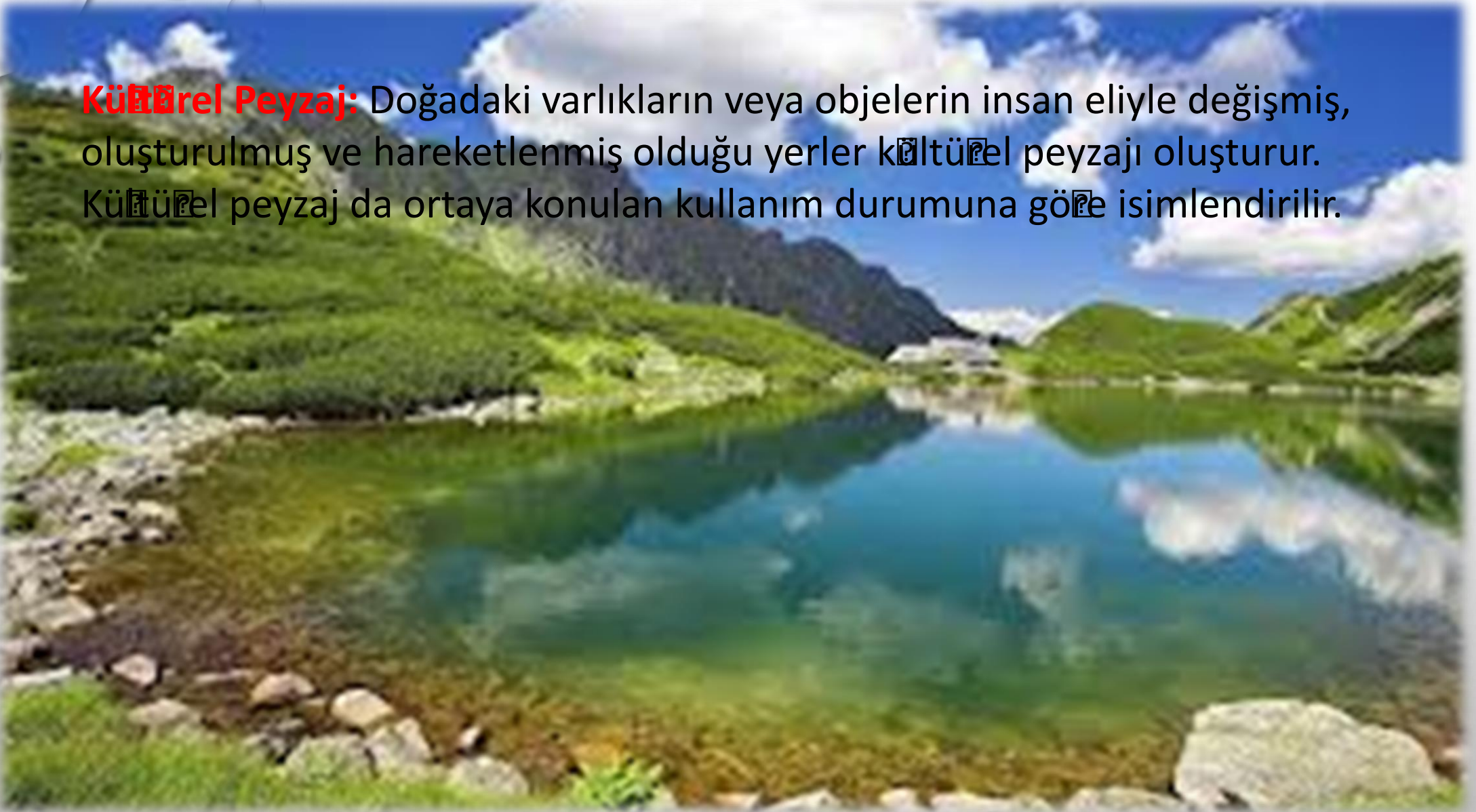
DOĞAL PEYZAJ

Doğal peyzaj, doğada kendiliğinden var olan obje ve özellikler ile doğal hayatın oluşturduğu bir sentezdir. İnsan etkisine çok az açık olan, hatta hiçbir antropojen etkiye uğramamış ve doğa koşullarının etkisiyle kurulu düzeni içinde baş başa bırakılmış alanlardır.

Kültürel Peyzaj: Doğadaki varlıkların veya objelerin insan eliyle değişmiş, oluşturulmuş ve hareketlenmiş olduğu yerler kültürel peyzajı oluşturur. Kültürel peyzaj da ortaya konulan kullanım durumuna göre isimlendirilir.

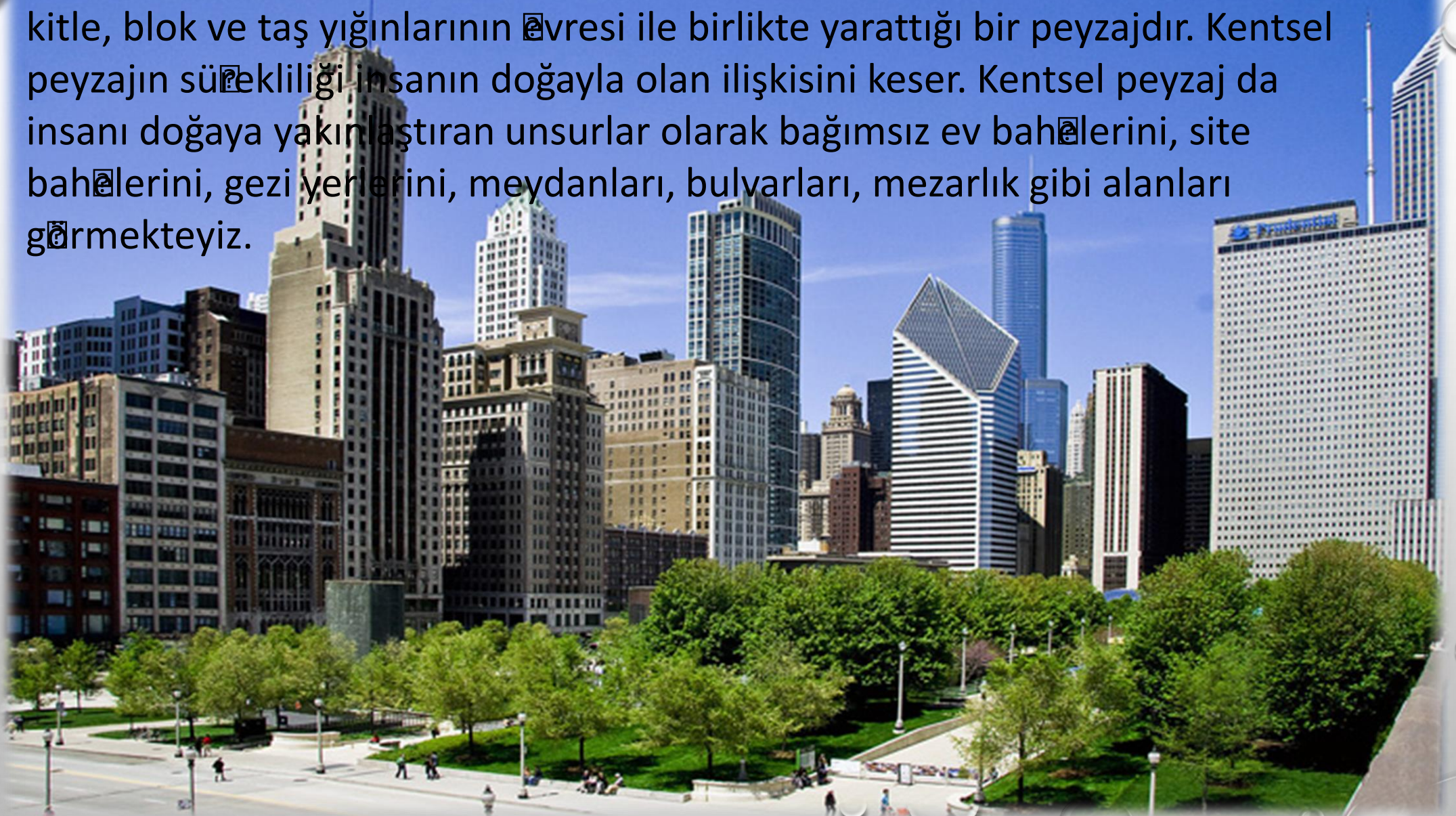

Kırsal Peyzaj: Tarım alanları, meyve-sebze bahçeleri, hayvancılık ve iekilik işletmeleri, sulama tesisleri bu peyzaj sınıfı içine girer. İnsan hayatına ok iyi uyum sağlamış, sakin huzur sağlayan ve oyalayıcı bir yapıya sahiptir. Doğanın diğer varlıkları ile bir bütünlük yaratır.

Kentsel Peyzaj: Kentlerde nüfus artışı ve yoğun yapılaşma sonucu oluşan kitle, blok ve taş yığınlarının vresi ile birlikte yarattığı bir peyzajdır. Kentsel peyzajın sürekli liği insanın doğayla olan ilişkisini keser. Kentsel peyzaj da insanı doğaya yakınlılaştıran unsurlar olarak bağımsız ev bahlerini, site bahlerini, gezi yerlerini, meydanları, bulvarları, mezarlık gibi alanları görmekteyiz.

Endüstri Peyzajı: Gelişmiş ülkelerde sanayi tesislerinin, maden ocaklarının, endüstriyel diğer mekânların peyzajıdır. Burada oluşan çirkin görüntüleri kapatmak, çevre ve hava kirliliğini azaltmak için yapılan çalışmalardır.

Yol Peyzajı: özellikle geniş karayollarının yapımı sırasında bozulan veya tahrip edilen doğal peyzajın yeniden düzenlenmesi amacıyla yapılmaktadır.

Orman Peyzajı: Ormancılıkla ilgili faaliyetler sonucu doğmuş olan peyzaj tipidir.

Turistik Peyzaj: Turistik yerler, tatil köyleri, sahil siteleri, kent dışı sportif tesisler ve alanlar, sağlıkla ilgili tesisler ve k t yerleri, arkeolojik sanat eserleri ve  virelerinin düzenlenmesi sonucu ortaya çıkan peyzaj tipidir.

PEYZAJ MİMARLIĞI

Peyzaj mimarlığı kentsel ve kırsal alanlarda, doğal ve kültürel çevrelerin koruma kullanma dengesi içerisinde, estetik ve fonksiyonel bakış açılarıyla, ekolojik temelli olarak tasarlanması, planlanması, yönetimi ve korunmasına ilişkin bir meslek disiplini, aynı zamanda bir bilim ve sanat dalıdır.

Peyzaj mimarlığı uygulamaları bir alandaki canlı ve cansız bütün ögelerin organize edilmesine dayanır. Temel amacı flora ve fauna gibi canlı ve yüzey formları, su yüzeyleri gibi doğal formlar, binalar, yollar gibi insan yapımı yapay elemanlar arasında yapılan düzenlemeler ile kirliliğin önlenmesi, doğal kaynakların korunması, ekolojik dengelerin sürdürülmesi, çevre kalitesinin artırılması ve görsel ve fonksiyonel açıdan ideal ortamların yaratılmasıdır.

Peyzaj mimarlığı çalışma konuları Peyzaj Mimarları Odası tarafından 4 grupta ifade edilmiştir.

1. Peyzaj planlama alanında,
2. Peyzaj tasarımı alanında,
3. Çevre koruma ve peyzaj onarımı alanında,
4. Peyzaj yönetimi alanında

Peyzaj mimarlığı; sosyal bilimler ve doğa bilimleri, sanat ve bilim, toplum ve doğa konularını birleştiren köprü konumundadır. Bu görevini yerine getirebilmesi için ilgili diğer mesleklerin çalışma sistemini, terminolojisini ve üretim süreçlerini de anlamayı gerektirmektedir. Peyzaj mimarlığının etkileşim içinde olduğu meslek disiplinleri mimarlık, şehir ve bölge planlama, ekoloji, botanik, jeoloji, toprak, coğrafya, hortikültür, ormancılık, ziraat, güzel sanat dalları, sosyoloji gibi disiplinlerdir.

PEYZAJ TASARIMI'NA ÖRNEKLER

- KAYNAKÇA

- 1. PEYZAJ ÇEVRE VE TARIM, YRD.DOÇ.DR. AYSEL USLU, PROF.DR. MURAT ERTUĞRUL YAZGAN, PROF.DR. ELMAS ERDOĞAN, DR. ZUHAL DİLAVER, PROF.DR. ELMAS ERDOĞAN - YRD.DOÇ.DR. AYSEL USLU, PROF.DR. M. EMİN BARIŞ, 2003.
- 2. [HTTP://WWW.MESLEKİDERSLER.COM/DERS-NOTLARI/BAHCECİLİK-DERS-NOTLARI/PEYZAJ.HTML](http://www.meslekidersler.com/ders-notlari/bahcecilik-ders-notlari/peyzaj.html)
- 3. [HTTP://TR.WIKİPEDIA.ORG/WIKİ/PEYZAJ](http://tr.wikipedia.org/wiki/peyzaj)
- RESİMLER;
- [HTTPS://WWW.GOOGLE.COM.TR/SEARCH?Q=URBAN+DESİGN&RLZ=1C1GTPM_TRTR583TR583&OQ=URBAN+DES&AQS=CHROME.1.69İ57J0L5.4222J0J8&SOURCEİD=CHROME&ES_SM=122&İE=UTF-8#Q=LANDSCAPE+DESİGN](https://www.google.com.tr/search?q=urban+design&rlz=1C1GTPM_TRTR583TR583&oq=urban+des&aqs=chrome.1.69i57j0l5.4222j0j8&sourceid=chrome&es_sm=122&ie=utf-8#q=landscape+design)